

Łódź, dnia 28 kwietnia 2021 roku

Pan
Bogdan Kącki
Wójt Gminy Inowłódz

WK-602/23/2021

Działając na podstawie art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 roku o regionalnych izbach obrachunkowych (tekst jednolity Dz. U. z 2019 r., poz. 2137) informuję, że Regionalna Izba Obrachunkowa w Łodzi przeprowadziła kompleksową kontrolę gospodarki finansowej i zamówień publicznych w Gminie Inowłódz¹. Kontrolą objęto wybrane zagadnienia z III kwartałów 2020 roku, 2019 roku i z lat wcześniejszych, dotyczące przede wszystkim: kontroli wewnętrznej; prowadzenia rachunkowości; zadłużenia; sporządzania sprawozdań budżetowych i finansowych; gospodarki kasowej; realizacji dochodów z podatków i opłat lokalnych; realizacji dochodów z majątku; udzielania dotacji podmiotom niezaliczanym do sektora finansów publicznych; wydatków osobowych; udzielania zamówień publicznych; wydatków inwestycyjnych oraz ewidencji i inwentaryzacji majątku. Stwierdzone w wyniku czynności kontrolnych nieprawidłowości i uchybienia wynikały przede wszystkim z nieprzestrzegania przepisów, niedostatecznego nadzoru ze strony kierownictwa oraz braku stosownych procedur wewnętrznej kontroli finansowej. Wykazane uchybienia i nieprawidłowości dotyczyły, w szczególności²:

I.

W zakresie spraw organizacyjnych

Instrukcja w sprawie przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu nie została dostosowana do aktualnie obowiązujących przepisów ustawy z dnia 1 marca 2018 roku o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu (tekst jednolity Dz. U. z 2020 r., poz. 971 ze zm.).

¹ Czynności kontrolne zostały przeprowadzone w okresie 28 grudnia 2020 roku – 21 lutego 2021 roku. Protokół został podpisany w dniu 8 marca 2021 roku.

² Wystąpienie pokontrolne podlega udostępnieniu na zasadach określonych w ustawie z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej (tekst jednolity Dz. U. z 2020 r., poz. 2176), z ograniczeniami wynikającymi z art.5 tej ustawy.

W zakresie ewidencji księgowej

1. Stwierdzono, że na dzień 31 grudnia 2019 roku na wyodrębnionych rachunkach bankowych prowadzonych do konta 130 pozostały środki finansowe, które nie zostały odprowadzone do budżetu gminy, które Gmina Inowódz pozyskała na podstawie umów o dofinansowanie realizowanych projektów, a mianowicie:
 - 637.912,67 zł - na podstawie umowy o dofinansowanie projektu Nr UDA-RPLD.04.03.02-10-0001/18-00 w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Łódzkiego na lata 2014-2020, zawartej w dniu 18 stycznia 2019 roku na realizację projektu „Kompleksowa modernizacja i rozbudowa komunalnego oświetlenia publicznego w Gminie Inowódz”;
 - 29.950,60 zł - na podstawie umowy o dofinansowanie projektu nr UDA-RPLD.04.01.02-10-0150/18-00 w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Łódzkiego na lata 2014-2020, zawartej w dniu 26 lipca 2018 roku na realizację projektu „Budowa instalacji fotowoltaicznych obsługujących obiekty użyteczności publicznej w Gminie Inowódz”.

Stwierdzono poza tym, że na koncie 130-7 służącym do ewidencji rozliczeń podatku VAT na dzień 31 grudnia 2019 roku pozostało saldo w kwocie 2.472,22 zł. Według wyjaśnienia Skarbnika Gminy Pani Katarzyny Koch, środki finansowe na tym rachunku bankowym nie zostały odprowadzone na rachunek budżetu, bowiem dysponowanie tymi środkami zgromadzonymi na rachunku VAT ograniczone jest uregulowaniami zawartymi w szczególności w art. 62b ust.2 ustawy Prawo bankowe, w którym wyszczególnione zostały okoliczności umożliwiające posiadaczowi rachunku dokonywanie przelewów zmniejszających stan środków na tym rachunku.

Powyższe naruszało zasady wynikające z rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 roku w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2017 roku poz. 1911), w zakresie obowiązku likwidacji salda konta 130 na koniec roku budżetowego.

Należy wskazać, że wyeliminowanie problemu salda występującego na koniec 2019 roku na koncie 130, na rzecz konta 133 możliwe byłoby poprzez zastosowanie przez jednostkę memoriałowych zapisów w ewidencji Urzędu i budżetu w zakresie ww. projektów. Pozwoliłoby to w szczególności na:
1) wywiązanie się z warunków umów o dofinansowanie projektów, zgodnie z którymi kwota dofinansowania, niewydatkowana z końcem roku budżetowego, pozostaje na rachunku bankowym, o którym mowa w umowie – do dyspozycji beneficjenta w następnym roku budżetowym; 2) rozliczenie z końcem roku konta 130 – Rachunek bieżący jednostki, zgodnie z opisem do konta, zawartym w załączniku nr 3 do ww. rozporządzenia; 3) zachowanie zasady budżetowania określonej w art. 11 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (tekst jednolity Dz. U. z 2021 r., poz. 305) zgodnie z którą - jednostki budżetowe pokrywają swoje wydatki bezpośrednio z budżetu, a pobrane dochody odprowadzają na rachunek odpowiednio dochodów budżetu państwa albo budżetu jednostki samorządu terytorialnego.

2. Obowiązująca w kontrolowanej jednostce polityka rachunkowości nie spełniała wymagań określonych w art.10 ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości (tekst jednolity Dz. U. z 2021 r., poz. 217), a w szczególności stwierdzono brak wskazania wszystkich okresów sprawozdawczych wchodzących w skład roku obrotowego. W polityce rachunkowości zapisano jedynie, że okresem sprawozdawczym jest miesiąc. Ponadto, stwierdzono brak określenia zasad ustalania wyniku finansowego; brak określenia sposobu prowadzenia kont ksiąg pomocniczych i ich powiązania z kontami księgi głównej.
3. Stwierdzono, że w jednostce prowadzono wyodrębnione księgi rachunkowe dla Urzędu Gminy oraz dla realizowanych przez Gminę projektów takich jak:
 - 1) budowa kanalizacji sanitarnej w miejscowości Zakościele i Inowłódz;
 - 2) instalacje odnawialnych źródeł energii dla mieszkańców gminy Inowłódz;
 - 3) kompleksowa modernizacja i rozbudowa komunalnego oświetlenia publicznego w Gminie Inowłódz;
 - 4) podnoszenie jakości zasobów turystycznych Doliny Rzeki Pilica, poprzez rozwój infrastruktury rekreacyjno-wypoczynkowej w powiecie tomaszowskim.

Ewidencja księgową prowadzona dla każdego z ww. projektów posiadała odrębną księgę główną i dziennik, w których ujmowane były wyłącznie zdarzenia dotyczące danego projektu. Stwierdzono, że oprogramowanie umożliwiało sporządzenie łącznego zestawienia obrotów i sald wszystkich dzienników, jednak nie pozwalało na sporządzenie jednej księgi głównej. Poszczególne księgi główne łącznie składały się na księgi rachunkowe Urzędu Gminy i tylko wspólnie obejmowały całość operacji gospodarczych dokonanych w Urzędzie oraz przedstawiały sytuację finansową i majątkową jednostki. Powyższe stanowiło naruszenie art. 13 ust. 1 w zw. z art. 15 ustawy o rachunkowości, zgodnie z którymi - księga główna zawiera zapisy o zdarzeniach, które zostały ujęte uprzednio lub równocześnie w dzienniku. Oznacza to, że w księdze głównej powinny zostać ujęte wszystkie zdarzenia, które zostały zarejestrowane w dzienniku (bądź dziennikach częściowych). Natomiast zgodnie z art. 13 ust. 1 ustawy o rachunkowości - księgi rachunkowe obejmują zbiory zapisów księgowych, obrotów (sum zapisów) i sald, które tworzą: 1) dziennik; 2) księgę główną; 3) księgi pomocnicze; 4) zestawienia: obrotów i sald kont księgi głównej oraz sald kont ksiąg pomocniczych; 5) wykaz składników aktywów i pasywów (inventarz). W świetle art. 15 ustawy o rachunkowości, konta księgi głównej zawierają zapisy o zdarzeniach w ujęciu systematycznym. Na kontach księgi głównej obowiązuje ujęcie zarejestrowanych uprzednio lub równocześnie w dzienniku zdarzeń, zgodnie z zasadą podwójnego zapisu. Zapisów na określonym koncie księgi głównej dokonuje się w kolejności chronologicznej.

4. Stwierdzono nieprzestrzeganie zasad określonych przepisami ustawy o rachunkowości, w odniesieniu do dokonywania zapisów w księgach rachunkowych oraz dowodów na podstawie których dokonywano zapisów. Nieprawidłowości dotyczyły w szczególności nieprzestrzegania:
 - art. 20 ust.1 ustawy, zgodnie z którym - do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego należy wprowadzić, w postaci zapisu, każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym. Stwierdzono, że dowody księgowe wystawione zostały przez kontrahentów w listopadzie 2019 roku, natomiast w księgach rachunkowych jednostki kontrolowanej ujęte były pod

datą wpływu do Urzędu Gminy, tj. w dniach od 2 do 6 grudnia 2019 roku, czyli w następnym okresie sprawozdawczym;

- dowody księgowe w postaci faktur, które wpłynęły do jednostki w tym samym dniu ujmowane były w księgach rachunkowych pod jedną pozycją księgową (z automatycznie nadanym numerem pozycji księgowej), jako dokument nazwany *faktura*, pod którym ewidencjonowane są wszystkie faktury/rachunki oznaczane kolejnymi numerami począwszy od numeru 1. Zgodnie z art. 20 ust.1 i 2 ustawy o rachunkowości - do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego należy wprowadzić, w postaci zapisu, każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym. Podstawą zapisów w księgach rachunkowych są dowody księgowe stwierdzające dokonanie operacji gospodarczej. Natomiast stosownie do art. 14 ust.1 i 2 powołanej ustawy - dziennik zawiera chronologiczne ujęcie zdarzeń, jakie nastąpiły w danym okresie sprawozdawczym. Bez względu na technikę prowadzenia ksiąg rachunkowych dziennik powinien umożliwiać uzgodnienie jego obrotów z obrotami zestawienia obrotów i sald kont księgi głównej. Zapisy w dzienniku muszą być kolejno numerowane, a sumy zapisów (obroty) liczone w sposób ciągły. Sposób dokonywania zapisów w dzienniku powinien umożliwiać ich jednoznaczne powiązanie ze sprawdzonymi i zatwierdzonymi dowodami księgowymi;
- faktury wystawione przez PGE w księgach rachunkowych zapisano pod jedną pozycją księgową - na podstawie zestawienia zbiorczego faktur 69916669/250-R na łączną kwotę 9.950,74 zł (z uwzględnieniem podziału wg klasyfikacji budżetowej), co oznacza że zapisu dokonano na podstawie dowodu niespełniającego wymagań określonych w art. 21 ust.1 ustawy o rachunkowości. Należy również wskazać, że art. 20 ust. 3 ww. ustawy dopuszcza dokonywanie zapisów na podstawie zestawienia zbiorczego, jednak może to być wyłączenie własny dowód księgowy służący do dokonania łącznych zapisów zbioru dowodów źródłowych, które muszą być w dowodzie zbiorczym pojedynczo wymienione;
- dowody księgowe stanowiące podstawę zapisu zatwierdzane były do zapłaty oprócz Wójta Gminy również przez Skarbnika Gminy, co narusza zasadę wyrażoną art. 59 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (tekst jednolity Dz. U. z 2020 r., poz. 713 ze zm.), która stanowi - iż dyspozycja środkami pieniężnymi gminy jest oddzielona od kasowego jej wykonania. W związku z tym, że Wójt Gminy powierzył Skarbnikowi wykonywanie dyspozycji środkami pieniężnymi, o zatwierdzeniu dowodu do wypłaty decyduje wyłącznie Wójt Gminy.

W zakresie sprawozdawczości budżetowej

W sprawozdaniu Rb-27S - z wykonania planu dochodów budżetowych za 2019 rok (z dnia 20 lutego 2020 roku) i w sprawozdaniu Rb-PDP - z wykonania dochodów podatkowych za 2019 rok, błędnie wykazano kwotę 360 zł dotyczącą odroczenia terminu płatności, który minął w dniu 20 grudnia 2019 roku. Błędne wykazanie powyższych skutków finansowych stanowiło naruszenia §3 ust. 1 pkt 11 Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego, stanowiącej załącznik nr 36 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 9 stycznia 2018 roku w sprawie sprawozdawczości budżetowej

(tekst jednolity Dz. U. z 2020 r., poz. 1564). Z treści wskazanego przepisu wynika, że sprawozdanie jednostkowe z wykonania planu dochodów budżetowych z tytułu podatków, opłat oraz niepodatkowych należności budżetowych, pobieranych przez jednostki samorządu terytorialnego, sporządza się na podstawie danych księgowości podatkowej w sposób następujący – w kolumnie „Skutki decyzji wydanych przez organ podatkowy na podstawie ustawy - Ordynacja podatkowa, obliczone za okres sprawozdawczy” w zakresie rozłożenia na raty, odroczenia terminu płatności podatku - wykazuje się kwoty dotyczące skutków decyzji organów podatkowych za okres sprawozdawczy. Skutki wykazane w tej kolumnie powinny wynikać z wydanych decyzji organu podatkowego, zarówno w zakresie bieżących, jak i zaległych należności. W przypadku podjęcia przez organ podatkowy decyzji o odroczeniu terminu płatności lub rozłożeniu na raty zapłaty podatku bądź zaległości podatkowej, skutki finansowe wynikające z tych decyzji powinny być wykazywane za kolejne okresy sprawozdawcze w roku, w którym została wydana decyzja.

W zakresie wieloletniej prognozy finansowej (WPF)

1. Na 2020 rok Gmina zaplanowała dochody ze sprzedaży majątku w wysokości 650.000 zł. Po dokonaniu weryfikacji zaplanowanych do sprzedaży nieruchomości stwierdzono, że z 13 nieruchomości, które pierwotnie planowane były do sprzedaży, możliwa jest sprzedaż tylko 6 nieruchomości na kwotę szacunkową około 448.110 zł. Ponadto na lata 2021-2023 zaplanowano dochody ze sprzedaży majątku odpowiednio w kwotach: 2021 rok- 390.000,00 zł, 2022 rok – 500.000 zł, 2023 rok – 0,00 zł. Do kontroli nie okazano dokumentu będącego podstawą zaplanowania dochodów ze sprzedaży majątku na lata 2021-2022.
2. W zakresie roku 2021 prognozowano w WPF spadek wydatków bieżących, w tym wydatków na wynagrodzenia i składek od nich naliczanych w stosunku do 2020 roku. Z objaśnienia do WPF wynikało, że „Począwszy od 2021 roku założono stały wzrost wydatków bieżących do 2-3% w kolejnych latach”. Zatem objaśnienia wartości będące załącznikiem do wieloletniej prognozy finansowej pozostawały w sprzeczności z danymi liczbowymi zawartymi w tym dokumencie. Z wyjaśnienia Skarbnika Gminy wynikało, że spadek wydatków bieżących w 2021 roku w porównaniu do 2020 roku wynika z faktu, iż w 2020 roku na emeryturę przeszło trzech pracowników (w tym dwóch kierowników). Na wolne stanowiska urzędnicze awansowano własnego pracownika oraz zatrudniono jednego pracownika na kierowniczym stanowisku urzędniczym.
3. W wieloletniej prognozie finansowej, w pozycji 10.6. Spłaty wynikające wyłącznie z tytułu zobowiązań już zaciągniętych, wykazywano wartości niewynikające z zawartych umów.

W zakresie dochodów z podatków

1. Pracownicy zajmujący się wymiarem, księgowością i windykacją podatków nie złożyli oświadczenia o obowiązku przestrzegania tajemnicy skarbowej. Z art. 294 § 1 i 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (tekst jednolity Dz. U. z 2020 r., poz. 1325 ze zm.), wynika że do przestrzegania tajemnicy skarbowej obowiązani są między innymi wójt, burmistrz (prezydent miasta), starosta, marszałek województwa oraz

pracownicy urzędów ich obsługujących. Osoby te są obowiązane do złożenia na piśmie przyrzeczenia następującej treści: *"Przyrzekam, że będę przestrzegał tajemnicy skarbowej. Oświadczam, że są mi znane przepisy o odpowiedzialności karnej za ujawnienie tajemnicy skarbowej."* W dniu 22 stycznia 2021 roku Wójt Gminy, Skarbnik Gminy, referent do spraw wymiaru podatków, inspektor do spraw księgowości podatkowej złożyli stosownie przyrzeczenie o przestrzeganiu tajemnicy skarbowej.

2. Stwierdzono, że na karcie kontowej za 2019 i 2020 rok, prowadzonej dla podatnika o numerze (...) ³, widniała zaległość za lata 2008, 2010-2017. Tytuły wykonawcze w zakresie zaległości zostały zwrócone organowi podatkowemu przez Urząd Skarbowy Łódź-Polesie wraz z informacją, że podatnik zmarł pomiędzy w kwietniu 2014 roku. Należności za lata 2015-2017 nie powinny być zatem przypisywane na karcie kontowej podatnika, z uwagi na fakt, iż podatnik zmarł (brak możliwości doręczenia decyzji wymiarowej). Zgodnie z art. 21 § 1 ustawy Ordynacja podatkowa - zobowiązanie podatkowe powstaje z dniem doręczenia decyzji organu podatkowego, ustalającej wysokość tego zobowiązania. Zgodnie z art. 6 ust. 7 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 roku o podatkach i opłatach lokalnych (tekst jednolity Dz. U. z 2019 r., poz. 1170) - podatek od nieruchomości na rok podatkowy od osób fizycznych, z zastrzeżeniem ust. 11, ustala w drodze decyzji organ podatkowy właściwy ze względu na miejsce położenia przedmiotów opodatkowania. Zatem zobowiązanie podatkowe za lata 2015-2017 (kwota 900 zł) nie powstało, gdyż decyzja wymiarowa nie mogła być doręczona zmarłemu podatnikowi. Nieprawidłowość w zakresie wystawiania decyzji na osobę zmarłą dotyczyła również pozycji wymiarowej (...) ⁴.

Ponadto, zgodnie z art. 70 § 1 i § 4 ustawy Ordynacja podatkowa - zobowiązanie podatkowe przedawnia się z upływem 5 lat, licząc od końca roku kalendarzowego, w którym upłynął termin płatności podatku. Bieg terminu przedawnienia zostaje przerwany wskutek zastosowania środka egzekucyjnego określonego w art. 1a pkt 12 ustawy z dnia 17 czerwca 1966 roku o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (tekst jednolity Dz. U. z 2020 r., poz. 1427 ze zm.), o którym podatnik został zawiadomiony. Po przerwaniu biegu terminu przedawnienia biegnie on na nowo od dnia następującego po dniu, w którym zastosowano środek egzekucyjny. Zgodnie z art. 99 ustawy Ordynacja podatkowa - bieg terminu przedawnienia nie rozpoczyna się, a rozpoczęty ulega zawieszeniu od dnia śmierci spadkodawcy do dnia uprawomocnienia się postanowienia sądu o stwierdzeniu nabycia spadku lub zarejestrowania aktu poświadczenia dziedziczenia, nie dłużej jednak niż do dnia, w którym upłynęły 2 lata od śmierci spadkodawcy. W rozważanym stanie faktycznym podatnik zmarł w kwietniu 2014 roku, co

³ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

⁴ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

spowodowało zawieszenie biegu terminu przedawnienia, do kwietnia 2016 roku.

Mając na względzie wskazane uwarunkowania, organ podatkowy w odniesieniu do zobowiązań podatkowych za 2008 rok i za lata 2010 -2014 powinien dokonać analizy, w kontekście wygaśnięcia ww. zobowiązań wskutek upływu terminu przedawnienia.

Należy wskazać, że zaległości podatnika o numerze (...) ⁵ za okres 2008 rok i lata 2010-2013 zostały zabezpieczone hipoteką na podstawie zawiadomienie o wpisie do hipoteki z dnia 30 grudnia 2013 roku. Organ podatkowy analizując czy zobowiązanie podatkowe nie uległo przedawnieniu winien mieć na uwadze wyroki w kwestii przedawnienia zobowiązań zabezpieczonych hipoteką (art. 70 § 8 ustawy Ordynacja podatkowa). Zgodnie z jednolitą linią orzecniczą zobowiązania podatkowe zabezpieczone hipoteką albo zastawem skarbowym przedawniają się na zasadach ogólnych. Teza powyższa znajduje odzwierciedlenie m.in. w wyrokach: Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 23 września 2016 roku, sygn. III SA/Wa 2304/15 (LEX nr 2137752); Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gliwicach z dnia 6 września 2016 roku, sygn. I SA/Gl 481/16 (LEX nr 2136312); Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego we Wrocławiu z dnia 1 marca 2016 roku, sygn. I SA/Wr 1965/15 (LEX nr 2014204), Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Łodzi z dnia 20 stycznia 2016 r., sygn. I SA/Łd 1161/15 (LEX nr 2014275).

Analogiczne nieprawidłowości ujawniono w przypadku karty kontowej o numerze (...) ⁶, gdzie widniały zaległości za lata 2011-2018 z tytułu podatku od nieruchomości – a z przedstawionego wydruku aktu zgonu wynikało, że podatnik zmarł w dniu 3 lutego 2013 roku.

3. Stwierdzono, że podatnicy (osoby fizyczne) o numerach kont podatkowych (...) ⁷, nie złożyli informacji będącej podstawą wymiaru podatku. Stosownie do art. 6 ust.6 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych - osoby fizyczne są obowiązane złożyć właściwemu organowi podatkowemu informację o nieruchomościach i obiektach budowlanych, w terminie 14 dni od dnia wystąpienia okoliczności uzasadniających powstanie albo wygaśnięcie obowiązku podatkowego w zakresie podatku od nieruchomości lub od dnia zaistnienia zdarzenia, które powoduje zmianę wysokości podatku w tym roku. Stosownie do art. 21 § 5 ustawy Ordynacja podatkowa - jeżeli przepisy prawa podatkowego nakładają na podatnika obowiązek złożenia deklaracji, wysokość zobowiązania podatkowego, ustalanego w drodze decyzji wymiarowej, ustala

⁵ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

⁶ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

⁷ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

się zgodnie z danymi zawartymi w deklaracji chyba, że przepisy szczególnie przewidują inny sposób ustalenia wysokości zobowiązania podatkowego albo w toku postępowania podatkowego stwierdzono, że dane zawarte w deklaracji, mogące mieć wpływ na wysokość zobowiązania podatkowego, są niezgodne ze stanem faktycznym. Zatem w sytuacji, gdy podatnik nie złożył informacji podatkowej (będącej w rozumieniu art.3 pkt 5 ustawy Ordynacja podatkowa deklaracją podatkową), organ podatkowy winien wezwać podatnika do jej złożenia, a w przypadku braku złożenia informacji podatkowej organ podatkowy winien wszcząć na podstawie art. 165 ustawy Ordynacja podatkowa postępowanie podatkowe i w toku postępowania wydać decyzję ustalającą zobowiązanie podatkowe.

4. W pozycji wymiarowej (...) ⁸ jako podatnika wskazano dwie osoby (współwłaściciele). Stwierdzono, że z ewidencji gruntów i budynków wynikało, że tylko jeden ze współwłaścicieli jest właścicielem działek (...) ⁹. Zgodnie z art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 17 maja 1989 roku Prawo geodezyjne i kartograficzne (tekst jednolity Dz. U. z 2020 r., poz. 2052 ze zm.) - podstawą planowania gospodarczego, planowania przestrzennego, wymiaru podatków i świadczeń, oznaczania nieruchomości w księgach wieczystych, statystyki publicznej, gospodarki nieruchomościami oraz ewidencji gospodarstw rolnych stanowią dane zawarte w ewidencji gruntów i budynków. Zatem organ podatkowy winien opodatkować nieruchomości zgodnie z ewidencją gruntów i budynków.

Nieprawidłowość w zakresie opodatkowania nieruchomości niezgodnie z danymi wynikającymi z ewidencji gruntów stwierdzono również w przypadku podatników o numerach (...) ¹⁰ (osoby fizyczne), jak również w przypadku osób prawnych o numerach (...) ¹¹. Przykładowo, w zakresie podatnika o numerze (...) ¹² grunt sklasyfikowany, jako Ls opodatkowano podatkiem od nieruchomości. Z treści art.2 ust. 2 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, wynika że - opodatkowaniu podatkiem od nieruchomości nie podlegają użytki rolne lub lasy, z wyjątkiem zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej.

⁸ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

⁹ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

¹⁰ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

¹¹ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

¹² Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

Natomiast zgodnie z art. 1a tej ustawy - przez użyte w ustawie określenia: użytki rolne, lasy, nieużytki, użytki ekologiczne, grunty zadrzewione i zakrzewione, grunty pod wodami powierzchniowymi stojącymi oraz grunty pod wodami powierzchniowymi płynącymi, grunty pod morskimi wodami wewnętrznymi rozumie się grunty sklasyfikowane w ten sposób w ewidencji gruntów i budynków.

5. Stwierdzono, że podatnik o numerze (...) ¹³ złożył informację podatkową, która nie zawierała wskazania miejsc położenia przedmiotów opodatkowania. Na informacji brak było również podpisu merytorycznego pracownika potwierdzającego zweryfikowanie złożonej informacji podatkowej. Zgodnie z art. 272 ustawy Ordynacja podatkowa - organy podatkowe pierwszej instancji, dokonują czynności sprawdzających, mających na celu stwierdzenie formalnej poprawności składanych deklaracji, ustalenie stanu faktycznego w zakresie niezbędnym do stwierdzenia zgodności z przedstawionymi dokumentami.
6. W dniu 22 lutego 2020 roku podatnik o numerze (...) ¹⁴ zbył grunty rolne i lasy. W związku ze zbyciem gruntów organ podatkowy wezwał podatnika do złożenia informacji podatkowej. Pomimo odebrania wezwania w dniu 22 maja 2020 roku, podatnik żądanych przez organ podatkowy informacji nie złożył. W dniu 18 czerwca 2020 roku organ podatkowy wydał decyzję w sprawie zmiany w łącznym zobowiązaniu pieniężnym. Zauważyć jednak należy, że organ podatkowy nie wszczął - stosownie do wymogów zawartych w art. 165 § 2 ustawy Ordynacja podatkowa - postępowania podatkowego, poprzez wydanie stosownego postanowienia. Organ podatkowy nie wyznaczył również podatnikowi siedmiodniowego terminu do zapoznania się z materiałem dowodowym, czym naruszył art. 200 ww. ustawy, który stanowi - że przed wydaniem decyzji organ podatkowy wyznacza stronie siedmiodniowy termin do wypowiedzenia się w sprawie zebranego materiału dowodowego.
7. W przypadku podatnika o numerze (...) ¹⁵ prowadzącego działalność gospodarczą, organ podatkowy winien przeprowadzić kontrolę podatkową z uwagi na fakt, iż podatnik do opodatkowania nie zgłosił żadnych budowli - a z map zamieszczonych na <https://mapy.geoportal.gov.pl/>, wynika że działki będące własnością podatnika o numerach (...) ¹⁶ w części są utwardzone.

¹³ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

¹⁴ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

¹⁵ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

¹⁶ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

Ponadto, powierzchnia zabudowy przemnożona przez liczbę kondygnacji posiadanych przez podatnika budynków niemieszkalnych wynosiła 3.150 m² a powierzchnia użytkowa budynków opodatkowanych wynosiła 835,05 m². Różnica pomiędzy tymi wartościami jest na tyle duża, iż wymaga wyjaśnienia przez organ podatkowy. Stwierdzono też, że podatnik jest właścicielem działki nr (...) ¹⁷, na której posadowione są naniesienia (obiekty budowlane), które nie są uwidocznione w ewidencji budynków. Zatem organ podatkowy winien wyjaśnić, jakiego rodzaju są to naniesienia i ewentualnie je opodatkować. Działki (...) ¹⁸ sklasyfikowane w ewidencji gruntów, jako rolne zajęte są na prowadzenie działalności gospodarczej. Z wydruków map z <https://mapy.geoportal.gov.pl/> przedstawionych, wynika że powierzchnia gruntu zajętego na prowadzenie działalności gospodarczej w przypadku działki (...) ¹⁹ wynosi ok. 508 m², natomiast w przypadku działki (...) ²⁰ ok. 167 m². Powyższe grunty zostały opodatkowane podatkiem rolnym, zamiast podatkiem od nieruchomości.

8. W przypadku podatnika o numerze (...) ²¹, ustalono że decyzją z dnia 29 czerwca 2018 roku Marszałek Województwa Łódzkiego wydał koncesję na wydobycie kopaliny (...) ²². W decyzji ustalono teren górniczy o powierzchni 111.609 m² oraz obszar górniczy o powierzchni 93.127 m². Z koncesji wynikało, że rozpoczęcie działalności gospodarczej nastąpi do dnia 31 grudnia 2018 roku. Decyzja wpłynęła do Urzędu Gminy w dniu 23 lipca 2018 roku. Z centralnej ewidencji i informacji działalności gospodarczej wynikało, że podatnik prowadzi działalność w zakresie wydobywania żwiru i piasku. Stwierdzono, że podatnik złożył do Gminy w dniu 23 sierpnia 2019 roku informację o wydobytej kopalinie. Z informacji wynikało, że wydobyto 35.000 ton kruszywa naturalnego, zatem przedsiębiorca zobowiązany był do uiszczenia 21.700 zł opłaty eksploatacyjnej, w tym 13.020 zł należnej Gminie.

¹⁷ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

¹⁸ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

¹⁹ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

²⁰ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

²¹ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

²² Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

Za II półrocze przedsiębiorca informację o wydobytej kopalinie złożył w dniu 8 kwietnia 2020 roku. Zatem Gmina posiadała wiedzę, że na gruncie rozpoczęto wydobywanie kopaliny, a co się z tym wiąże zajęto grunt na potrzeby wykonywanej działalności gospodarczej. Z przedstawionego zestawienia sporządzonego przez pracownika Urzędu Gminy na podstawie map z geoportalu wynikało, że powierzchnia gruntów wykopaliska wynosi ok. 25.882 m².

9. Podatnikowi (osobie prawnej) (...) ²³ Marszałek Województwa Łódzkiego decyzją z dnia 5 lutego 2018 roku udzielił koncesji na wydobywanie kopaliny ze złoża Inowódz VI. Stwierdzono, że podatnik zgłosił do opodatkowania podatkiem od nieruchomości - a organ podatkowy nie żądał od podatnika uzasadnienia - grunty pozostałe, budynki mieszkalne, budynki pozostałe. Na okoliczność zwiększenia wartości budowli zgłaszanych do opodatkowania organ podatkowy również nie wzywał podatnika do przedłożenia dokumentów potwierdzających wartość oddanych do użytkowania budowli. W zakresie opodatkowania budynków stawką przewidzianą dla budynków pozostałych należy stwierdzić, że organ podatkowy każdorazowo winien żądać od podatnika stosownych wyjaśnień. Zgodnie z art. 1a ust. 3 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych - przez grunty budynki i budowle związane z prowadzeniem działalności gospodarczej należało rozumieć grunty, budynki i budowle będące w posiadaniu przedsiębiorcy lub innego podmiotu prowadzącego działalność gospodarczą, z zastrzeżeniem, że do gruntów, budynków i budowli związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej nie zalicza się budynków, budowli lub ich części, w odniesieniu, do których została wydana decyzja ostateczna organu nadzoru budowlanego, o której mowa w art. 67 ust. 1 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. - Prawo budowlane, lub decyzja ostateczna organu nadzoru górniczego na podstawie, której trwale wyłączono budynek, budowlę lub ich części z użytkowania.

W zakresie opodatkowania gruntów stwierdzono, że organ nie zweryfikował deklaracji składanych przez podatnika, bowiem opodatkował grunty zabudowane i zurbanizowane należące do podatnika stawką przewidzianą dla gruntów pozostałych. Grunty sklasyfikowane w ewidencji gruntów i budynków, jako zabudowane i zurbanizowane powinny być opodatkowane najwyższymi stawkami (za wyjątkiem gruntów określonych w art. 1a ust. 2a ustawy o podatkach i opłatach lokalnych). Stwierdzono, że podatnik do prowadzonej działalności w zakresie pozyskiwania kopaliny wykorzystuje również działki sklasyfikowane jako leśne. Zauważyć przy tym należy, że podatnik zgłosił do opodatkowania podatkiem od nieruchomości jedynie działki sklasyfikowane w ewidencji gruntów jako zabudowane i zurbanizowane. Zatem, organ podatkowy winien podjąć czynności sprawdzające w powyższym zakresie, w szczególności na podstawie art. 272 ustawy Ordynacja podatkowa.

Stan faktyczny, w którym opodatkowano budynki osoby prawnej stawką przewidzianą dla budynków mieszkalnych oraz budynków pozostałych - bez

²³ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

przedłożenia stosownych dokumentów stwierdzono również w przypadku podatnika o numerze (...) ²⁴.

10. Organ podatkowy nie wzywał podatnika o numerze (...) ²⁵ do złożenia deklaracji podatkowej na 2019 rok. Deklaracja została złożona dopiero w dniu 15 kwietnia 2019 roku. Zgodnie z art. 272 ustawy Ordynacja podatkowa - organy podatkowe pierwszej instancji dokonują czynności sprawdzających, mających na celu sprawdzenia terminowości składania deklaracji. Organ podatkowy winien wezwać podatnika do wypełnienia obowiązku wynikającego z art. 6 ust. 9 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych - na podstawie art. 274a ustawy Ordynacja podatkowa, z którego wynika - że organ podatkowy może zażądać złożenia wyjaśnień w sprawie przyczyn niezłożenia deklaracji lub sprawozdania finansowego lub wezwać do ich złożenia, jeżeli nie zostały złożone mimo takiego obowiązku. Złożone deklaracje na podatek od nieruchomości na 2019 i 2020 rok nie zawierały wskazania NIP-u podatnika (Spółki prawa cypryjskiego z siedzibą w Larnace) oraz zostały podpisane przez osobę będącą według ewidencji gruntów i budynków użytkującym nieruchomości. Obowiązek posiadania numeru NIP wynika z ustawy z dnia 13 października 1995 roku o zasadach ewidencji i identyfikacji podatników i płatników (tekst jednolity Dz. U. z 2020 r., poz. 170). Zgodnie z art. 2 i art. 3 ww. ustawy - osoby prawne oraz jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej, które na podstawie odrębnych ustaw są podatnikami, podlegają obowiązkowi ewidencyjnemu. Identyfikatorem podatkowym w przypadku osób prawnych oraz jednostek organizacyjnych niemających osobowości prawnej jest NIP. Zgodnie z art. 3 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych - podatnikami podatku od nieruchomości są między innymi osoby prawne, jednostki organizacyjne, w tym spółki nieposiadające osobowości prawnej, będące właścicielami nieruchomości lub obiektów budowlanych. Zatem podatnik winien wypełnić deklarację podatkową wskazując numer identyfikacji podatkowej. Ponadto, organ podatkowy powinien wyjaśnić, kto jest osobą uprawnioną do podpisywania deklaracji Spółki (podatnika).
11. W korekcie deklaracji, obowiązującej od lipca 2019 roku, podatnik o numerze (...) ²⁶ zgłosił do opodatkowania 46,35 m² powierzchni budynków mieszkalnych, 25 m² powierzchni budynków związanych z działalnością gospodarczą. Podatnik nie wykazał natomiast gruntów do opodatkowania podatkiem od nieruchomości. W deklaracji na 2020 rok podatnik zgłosił do opodatkowania

²⁴ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

²⁵ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

²⁶ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

66,79 m² powierzchni budynków mieszkalnych, 158,98 m² powierzchni budynków pod działalność gospodarczą, nie wykazał gruntów do opodatkowania podatkiem od nieruchomości. W załączniku do korekty deklaracji z 2019 roku oraz w deklaracji na 2020 rok podatnik wskazał, że grunt o powierzchni 6685 m² oraz budynki o powierzchni 3.093,45 m² (w 2019 roku) oraz 3.153,52 m² (w 2020 roku) podlegają zwolnieniu na mocy art. 13 ust. 6 ustawy z dnia 17 maja 1989 roku o gwarancji wolności sumienia i wyznania (tekst jednolity Dz. U. z 2017 r., poz. 1153). Z przepisu tego wynika, że osoby prawne kościołów i innych związków wyznaniowych są zwolnione od opodatkowania i od świadczeń na fundusz gminny i fundusz miejski, od nieruchomości lub ich części, stanowiących własność tych osób lub używanych przez nie na podstawie innego tytułu prawnego na cele niemieszkalne, z wyjątkiem części zajmowanej na wykonywanie działalności gospodarczej. Ustalono jednak, że pod adresem podatnika zarejestrowana jest również fundacja, która oferuje zorganizowanie kolonii, zielonych szkół, kameralnego wydarzenia ślubu, przyjęcia weselnego, zjazdu rodzinnego lub towarzyskiego spotkania. Fundacja posiada zaplecze lokalowe niezbędne do obsłużenia imprez okolicznościowych oraz ruchu turystycznego. Według danych ze strony internetowej - ośrodek posiada infrastrukturę i sprzęt sportowy. Fundacja jest zarejestrowana jest jako czynny podatnik VAT.

Wobec powyższego, organ podatkowy powinien dokonać czynności sprawdzających w zakresie złożonych deklaracji, w szczególności w zakresie powierzchni budynków i gruntów związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej.

12. W zakresie wpłat podatnika nr (...) ²⁷ z dnia 24 października 2019 roku oraz 4 listopada 2019 roku, zaliczonych na poczet zaległości podatkowych, organ podatkowy nie wydał postanowień o sposobie rozksięgowania tych wpłat. Zgodnie z art. 62 § 1 i 1a oraz § 4 ustawy Ordynacja podatkowa, jeżeli na podatniku ciąży zobowiązania podatkowe z różnych tytułów, dokonana wpłata zalicza się na poczet podatku zgodnie ze wskazaniem podatnika, a w przypadku braku takiego wskazania - na poczet zobowiązania podatkowego o najwcześniejszym terminie płatności spośród wszystkich zobowiązań podatkowych podatnika. W przypadku, gdy na podatniku ciąży zobowiązania podatkowe, których termin płatności upłynął, dokonana wpłata zalicza się na poczet zaległości podatkowej o najwcześniejszym terminie płatności we wskazanym przez podatnika podatku, a w przypadku braku takiego wskazania lub braku zaległości podatkowej we wskazanym podatku - na poczet zaległości podatkowej o najwcześniejszym terminie płatności spośród wszystkich zaległości podatkowych podatnika. Jeżeli na podatniku ciąży koszty doręczonego upomnienia, dokonana wpłata zalicza się w pierwszej kolejności na poczet tych kosztów. W sprawie zaliczenia wpłaty na poczet zaległości podatkowych, odsetek za zwłokę oraz kosztów upomnienia wydaje się postanowienie, na które służy zażalenie.

²⁷ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

13. Postanowienia o sposobie zaliczenia wpłat wydane w dniach 2 sierpnia 2019 roku oraz 9 sierpnia 2019 roku na rzecz podatnika o numerze (...) ²⁸ zostały podpisane z upoważnienia Wójta Gminy przez Sekretarza Gminy. Stwierdzono, że Wójt Gminy nie udzielił upoważnienia Sekretarzowi Gminy do podpisywania postanowień wydawanych na podstawie ustawy Ordynacja podatkowa. Sekretarz Gminy nie złożył również oświadczenia o przestrzeganiu tajemnicy skarbowej. Zgodnie z art. 143 ustawy Ordynacja podatkowa - organ podatkowy może upoważnić funkcjonariusza lub pracownika kierowanej jednostki organizacyjnej do załatwiania spraw w jego imieniu i w ustalonym zakresie, a w szczególności do wydawania decyzji, postanowień i zaświadczeń. Upoważnienie może obejmować podpisywanie pism w formie dokumentu elektronicznego kwalifikowanym podpisem elektronicznym. **Upoważnienie udzielane jest w formie pisemnej.** Zgodnie z art. 294 § 1 i 2 ustawy Ordynacja podatkowa - do przestrzegania tajemnicy skarbowej obowiązani są między innymi wójt, burmistrz (prezydent miasta) oraz pracownicy urzędów ich obsługujących, osoby te są obowiązane **do złożenia na piśmie odpowiedniego przyrzeczenia.**
14. Deklaracja na 2019 rok złożona przez podatnika nr (...) ²⁹ została wypełniona niekompletnie (brak wypełnienia pozycji dotyczącej nazwy podatnika). Zatem, organ podatkowy nie dokonał czynności sprawdzających, o których mowa w art. 272 ustawy Ordynacja podatkowa. Zgodnie z ww. przepisem - organy podatkowe pierwszej instancji dokonują czynności sprawdzających, mających między innymi na celu stwierdzenie formalnej poprawności składanych deklaracji. Z wypisu z ewidencji gruntów i budynków wynikało, że podatnik jest właścicielem działki sklasyfikowanej, jako rolnej o powierzchni 9.022 m². Z danych KRS oraz dostępnych google maps wynikało, że podatnik prowadzi działalność gospodarczą między innymi w zakresie dystrybucji paliw, noclegów, gastronomii. Z uwagi na fakt, iż podatnik zgłosił do opodatkowania tylko część gruntów do opodatkowania podatkiem od nieruchomości, zasadne jest przeprowadzenie u podatnika kontroli podatkowej. W toku prowadzonych czynności należy dokonać obmiaru gruntów i budynków zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej oraz zweryfikować w oparciu o księgi rachunkowe wartość wykazanych budowli.
15. Organ podatkowy w dniu 13 marca 2020 roku wszczął postępowanie podatkowe wobec podatnika o numerze (...) ³⁰. W dniu 16 kwietnia 2020 roku poinformowano podatnika o wyznaczeniu siedmiodniowego terminu

²⁸ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

²⁹ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

³⁰ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

do zapoznania się z materiałem dowodowym. Postanowienie podatnik odebrał w dniu 22 kwietnia 2020 roku, termin do zapoznania się z materiałem dowodowym upłynął, więc w dniu 30 kwietnia 2020 roku. Do dnia złożenia deklaracji przez podatnika, tj. 15 grudnia 2020 roku, organ podatkowy nie podjął żadnych czynności w celu określenia zaległości podatkowej w podatku od nieruchomości. Zgodnie z art. 139 § 1 ustawy Ordynacja podatkowa - załatwienie sprawy wymagającej przeprowadzenia postępowania dowodowego powinno nastąpić bez zbędnej zwłoki, jednak nie później niż w ciągu miesiąca, a sprawy szczególnie skomplikowanej - nie później niż w ciągu 2 miesięcy od dnia wszczęcia postępowania. Zwłoką w wydaniu decyzji określającej zaległość podatkową organ podatkowy naruszył art. 140 ww. ustawy, stosownie do którego - o każdym przypadku niezakończenia sprawy we właściwym terminie organ podatkowy obowiązany jest zawiadomić stronę, podając przyczyny niedotrzymania terminu i wskazując nowy termin załatwienia sprawy.

16. W deklaracji złożonej w dniu 15 grudnia 2020 roku przez podatnika o numerze (...) ³¹ podatnik wykazał 16.047 m² powierzchni gruntów zajętych na działalność gospodarczą (12 miesięcy) oraz budowlę (elektrownię fotowoltaiczną wraz z ogrodzeniem) o wartości 1.087.976 zł. Zgodnie z art. 6 ust. 2 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych - jeżeli okolicznością, od której jest uzależniony obowiązek podatkowy, jest istnienie budowli albo budynku lub ich części, obowiązek podatkowy powstaje z dniem 1 stycznia roku następującego po roku, w którym budowa została zakończona albo, w którym rozpoczęto użytkowanie budowli albo budynku lub ich części przed ich ostatecznym wykończeniem. Zatem, organ podatkowy winien ustalić datę zakończenia budowy elektrowni fotowoltaicznej (oddania do użytkowania) lub też datę rozpoczęcia użytkowania elektrowni w celu zbadania poprawności opodatkowania gruntów i budowli. Obowiązek w podatku od nieruchomości od budowli powstaje od następnego roku po zakończeniu budowy lub rozpoczęcia użytkowania natomiast obowiązek w podatku od nieruchomości od gruntów powstaje - zgodnie art. 6 ust. 1 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych - od pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym powstały okoliczności uzasadniające powstanie tego obowiązku. Według art. 6 ust. 3 ww. ustawy - jeżeli w trakcie roku podatkowego zaistniało zdarzenie mające wpływ na wysokość opodatkowania w tym roku, a w szczególności zmiana sposobu wykorzystywania przedmiotu opodatkowania lub jego części, podatek ulega obniżeniu lub podwyższeniu, poczynając od pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym nastąpiło to zdarzenie. Aby ustalić poprawność opodatkowania organ podatkowy winien posłużyć się dokumentami potwierdzającymi oddanie do użytkowania elektrowni fotowoltaicznej lub też dokumentami potwierdzającymi rozpoczęcie działania tej elektrowni. Ponadto, organ podatkowy powinien wartość zgłoszonych budowli zweryfikować na podstawie prowadzonej przez podatnika ewidencji środków trwałych mając na względzie, że opodatkowaniu podatkiem od nieruchomości podlegają elementy budowlane elektrowni fotowoltaicznej.

³¹ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

17. Organ podatkowy nie zweryfikował deklaracji na podatek od środków transportowych na 2020 rok złożonej przez podatnika nr (...) ³². Podatnik nie wypełnił pozycji deklaracji dotyczącej rodzaju zawieszenia pojazdów.

W zakresie dochodów z majątku

1. Uchwałą nr XLII/261/2018 z dnia 28 lutego 2018 roku Rada Gminy Inowłódz przyjęła Wieloletni program gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Inowłódz na lata 2018-2022. Z zasad polityki czynszowej będących częścią wieloletniego programu gospodarowania mieszkaniowym zasobem, wynikało że stawkę czynszu miesięcznego za 1 m² powierzchni użytkowej lokalu mieszkalnego określa Wójt Gminy w zarządzeniu. Stwierdzono, że Wójt po uchwaleniu programu nie przyjął zarządzenia określającego stawki czynszu. Czynsz ustalany był na podstawie zarządzenie Wójta Gminy z dnia 29 kwietnia 2011 roku w sprawie ustalenia wielkości stawek czynszu za najem lokali mieszkalnych i socjalnych stanowiących własność Gminy Inowłódz. W zarządzeniu z dnia 29 kwietnia 2011 roku określono podstawową stawkę czynszu w wysokości 1,80 zł za 1 m² powierzchni użytkowej. W zarządzeniu określono również czynniki, które mają wpływ na podwyższenie i obniżenie czynszu. Wójt Gminy nie dopełnił zatem obowiązku wynikającego z § 12 ust. 11 uchwały z dnia 28 lutego 2018 roku, polegającego na określeniu stawki czynszu za 1 m² powierzchni użytkowej lokalu mieszkalnego.
2. Stwierdzono, że Gmina Inowłódz nie dopełniła obowiązku wynikającego z art. 4a ustawy z dnia 21 czerwca 2001 roku o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i zmianie Kodeksu cywilnego (tekst jednolity Dz. U. z 2020 r., poz. 611), który stanowi, że Gmina w wojewódzkim dzienniku urzędowym, co roku, w terminie do końca pierwszego kwartału roku następnego, ogłasza zestawienie danych dotyczących czynszów najmu lokali mieszkalnych nienależących do publicznego zasobu mieszkaniowego, położonych na jej obszarze lub części. Zestawienie danych dotyczących czynszów najmu lokali mieszkalnych nienależących do publicznego zasobu mieszkaniowego powinno uwzględniać wysokość czynszu za 1 m² powierzchni użytkowej lokalu w powiązaniu z lokalizacją, wiekiem budynku i jego stanem technicznym oraz powierzchnią użytkową lokalu i jego standardem.
3. Stwierdzono przypadek braku publikacji wykazu nieruchomości przeznaczonych do sprzedaży w prasie lokalnej, co stanowiło naruszenie art. 35 ust.1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 roku o gospodarce nieruchomościami (tekst jednolity Dz. U. z 2020 r., poz. 1990 ze zm.), z którego wynika, że właściwy organ sporządza i podaje do publicznej wiadomości wykaz nieruchomości przeznaczonych do zbycia lub oddania w użytkowanie, najem, dzierżawę lub użyczenie. Wykaz ten wywiesza się na okres 21 dni w siedzibie właściwego urzędu, a także zamieszcza się na stronach internetowych właściwego urzędu. Informację o zamieszczeniu wykazu właściwy organ podaje do publicznej wiadomości przez ogłoszenie

³² Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

w prasie lokalnej o zasięgu obejmującym co najmniej powiat, na terenie którego położona jest nieruchomość.

4. Stwierdzono przypadek ogłoszenia przetargu przed upływem 6 tygodniowego terminu przewidzianego na złożenie wniosku dotyczącego pierwszeństwa w nabyciu nieruchomości. Zgodnie z art. 38 ustawy o gospodarce nieruchomościami - ogłoszenie o przetargu podaje się do publicznej wiadomości nie wcześniej niż po upływie terminów, o których mowa w art. 34 ust. 1 pkt 1 i 2 oraz ust. 4. Z adnotacji na ogłoszeniu o przetargu wynikało, że ogłoszenie wywieszono na tablicy ogłoszeń w okresie od dnia 22 sierpnia 2019 roku do dnia 23 września 2019 roku. Ogłoszenie o przetargu zamieszczono na BIP w dniu 23 sierpnia 2019 roku.
5. Stwierdzono przypadek braku publikacji ogłoszenia o przetargu w sposób zwyczajowo przyjęty w danej miejscowości, co stanowiło naruszenie § 6 pkt 7 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 14 września 2004 roku w sprawie sposobu i trybu przeprowadzania przetargów oraz rokowań na zbycie nieruchomości (tekst jednolity Dz. U. z 2014 r., poz. 1490), z którego wynika, że ogłoszenie o przetargu podlega publikacji na stronach internetowych właściwego urzędu i w Biuletynie Informacji Publicznej oraz w sposób zwyczajowo przyjęty w danej miejscowości.
7. W wykazie nieruchomości przeznaczonych do zbycia dotyczącym działki o numerze 3773 nie wskazano numeru księgi wieczystej, co stanowiło naruszenie art.35 ust. 2 pkt 1 ustawy o gospodarce nieruchomościami, z którego wynika, że w wykazie, określa się między innymi oznaczenie nieruchomości według księgi wieczystej oraz katastru nieruchomości.
8. Uczestników przetargu błędnie poinformowano o minimalnej wysokości postąpienia. Z protokołu przetargu wynikało, że poinformowano uczestnika przetargu, iż postąpienie nie może być niższe niż 220 zł. Cenę sprzedaży ustalono na wysokości 22.480 zł powiększonej o jedno postąpienie w wysokości 220 zł. Zgodnie z § 14 ust. 3 rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie sposobu i trybu przeprowadzania przetargów oraz rokowań na zbycie nieruchomości - o wysokości postąpienia decydują uczestnicy przetargu z tym, że postąpienie nie może wynosić mniej niż 1% ceny wywoławczej, z zaokrągleniem w górę do pełnych dziesiątek złotych. Cena wywoławcza nieruchomości została ustalona na poziomie 22.260 zł - 1% tej kwoty wynosi 222,60 zł, zatem minimalne postąpienie powinno wynosić 230 zł.
9. Stwierdzono brak rozpatrzenia wniosku najemcy o rozłożenie na raty zaległości z tytułu czynszu z tytułu najmu. W dniu 18 lipca 2019 roku najemca zwrócił się do Wójta Gminy z prośbą o rozłożenie na raty zaległości w czynszu. W dniu 25 września 2019 roku wezwano najemcę do przedłożenia dokumentów potwierdzających sytuację finansową najemcy. Wezwanie zostało odebrane w dniu 2 października 2019 roku. Najemca w dniu 7 października 2019 roku złożył uzupełnienie wniosku tj. z zachowaniem terminu wskazanego w wezwaniu. Wynajmujący jednak nie rozpatrzył wniosku najemcy.
10. Stwierdzono przypadki przedawnienia należności z tytułu czynszu najmu lokalu mieszkalnego. Przykładowo, na podstawie karty kontowej (numer 10007) z 2019 roku stwierdzono, że najemca posiada zaległości od sierpnia 2008 roku w łącznej kwocie 5.371,86 zł należności głównej – według stanu na

dzień 31 grudnia 2019 roku. Zaległości na koniec 2020 roku według karty kontowej wynosiły 5.397,34 zł. W stosunku do zaległości za okres od 2008 roku do sierpnia 2011 roku, w kwocie 2.945,82 zł, Sąd Rejonowy w Tomaszowie Mazowieckim wyrokiem z dnia 28 grudnia 2011 roku orzekł, że pozwana (najemca) winna zapłacić powódce (Gminie) kwotę zaległości. Zaległości za okres IX-XII 2011 roku, I-XII 2012 roku, I-II 2013 roku w łącznej kwocie 2.426,04 zł uległy natomiast przedawnieniu.

11. W dniu 18 czerwca 2020 roku wynajmujący (Gmina) wypowiedział najemcy lokal udostępniony na podstawie umowy najmu zawartej w dniu 18 czerwca 2015 roku nr 7145/8/2015 z uwagi na uchylanie się od płacenia czynszu ze skutkiem na dzień 20 lipca 2020 roku. Wezwano najemcę do opuszczenia lokalu w terminie do dnia 20 lipca 2020 roku. Pismo zostało odebrane przez najemcę w dniu 22 czerwca 2020 roku. Z art. 11 ust. 2 ustawy o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i zmianie Kodeksu cywilnego, wynika że nie później niż na miesiąc naprzód, na koniec miesiąca kalendarzowego, właściciel może wypowiedzieć stosunek prawny, jeżeli lokator jest w zwłoce z zapłatą czynszu, innych opłat za używanie lokalu lub opłat niezależnych od właściciela pobieranych przez właściciela tylko w przypadkach, gdy lokator nie ma zawartej umowy bezpośrednio z dostawcą mediów lub dostawcą usług, co najmniej za trzy pełne okresy płatności, pomimo uprzedzenia go na piśmie o zamiarze wypowiedzenia stosunku prawnego i wyznaczenia dodatkowego, miesięcznego terminu do zapłaty zaległych i bieżących należności. Gmina przed dokonaniem wypowiedzenia nie poinformowała najemcy o zamiarze wypowiedzenia umowy najmu oraz nie wyznaczyła miesięcznego terminu do zapłaty bieżących i zaległych płatności.

W zakresie wydatków na realizację zadań zleconych na podstawie umowy jednostkom spoza sektora finansów publicznych

1. W dniu 9 kwietnia 2019 roku z budżetu Gminy Inowłódz przekazano dla Ludowego Klubu Sportowego „IKS” w Inowłodzu dotację w kwocie 35.000,00 zł na wspieranie rozwoju sportu w zakresie organizacji piłkarskich rozgrywek sportowych. Dotacji udzielono ze środków zaplanowanych w budżecie Gminy w dziale 926 rozdziale 92605 w § 2630 – dotacja przedmiotowa z budżetu dla jednostek niezaliczanych do sektora finansów publicznych. Powyższe naruszało przepisy rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 roku w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (tekst jednolity Dz. U. z 2014 r., poz. 1053 ze zm.). Zgodnie z załącznikiem nr 4 (klasyfikacja paragrafów wydatków i środków) powołanego rozporządzenia - środki finansowe na finansowanie lub dofinansowanie zadań zleconych do realizacji stowarzyszeniom, niedziałającym w celu osiągnięcia zysków na podstawie uchwały jednostki samorządu terytorialnego podjętej na podstawie art. 27 us.1 i 2 ustawy o sporcie, z zastosowaniem przepisów ustawy o finansach publicznych - powinny być zaplanowane w dziale 926 rozdziale 92505 § 282 - dotacja celowa z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie zadań zleconych do realizacji stowarzyszeniom.
2. W ogłoszeniu Wójta Gminy o otwartym konkursie ofert na realizację zadania publicznego w 2019 roku z zakresu wspierania rozwoju sportu, a także w umowie nr 45/2019 zawartej w dniu 21 marca 2019 roku pomiędzy Gminą Inowłódz a Ludowym Klubem Sportowym „IKS” w Inowłodzu o wsparcie

realizacji zadania publicznego, ustalono warunki z naruszeniem zasad określonych w uchwale nr XIII/83/2011 Rady Gminy Inowłódz z dnia 24 listopada 2011 roku w sprawie trybu postępowania o udzielenie z budżetu Gminy Inowłódz dotacji podmiotom niezaliczanym do sektora finansów publicznych i niedziałających w celu osiągnięcia zysku, sposobu jej rozliczania oraz sposobu kontroli wykonania zleconego zadania. W § 7 ww. uchwały określono obowiązki podmiotu dotowanego, a mianowicie: w § 7 pkt 2 zapisano cyt. „Podmiot przedstawia sprawozdanie częściowe z realizacji zadania w terminach określonych w umowie”; w § pkt 4 zapisano cyt. „Podmiot przedstawia sprawozdanie końcowe z realizacji zadania w terminie 15 dni od daty zakończenia zadania”. W ogłoszeniu o otwartym konkursie stanowiącym załącznik do zarządzenia nr 1/2019 Wójta Gminy, część VI postanowienia końcowe, pkt 2 ppkt 4), dotowany podmiot zobowiązany został jedynie do złożenia sprawozdania końcowego z wykonania zadania w terminie 30 dni od dnia zakończenia realizacji zadania. W umowie nr 45/2019 zawartej z LKS „IKS” zapisano natomiast, że zleceniodawca może wezwać operatora projektu do złożenia sprawozdania częściowego z wykonania zadania publicznego (§10 pkt 1 umowy). Operator projektu składa sprawozdanie końcowe z wykonania zadania publicznego, w terminie 30 dni od dnia zakończenia realizacji zadania publicznego.

W zakresie wydatków osobowych

1. Począwszy od 2016 roku Skarbnikowi Gminy Inowłódz był przyznawany dodatek specjalny. Z pism Wójta Gminy Inowłódz o przyznaniu dodatku wynikało, że był on przyznawany na okres 1 roku. W 2016 roku dodatek przyznany był w wysokości 760,00 zł, a od roku 2017 wysokość dodatku specjalnego wynosiła 770,00 zł. W pismach o przyznaniu dodatku wskazano jedynie okres na jaki dodatek został przyznany, natomiast nie wskazano przesłanek uzasadniających przyznanie dodatku. Kontrolujący ustalili, że dodatek był przyznawany na czas oznaczony, jednak były to następujące po sobie okresy jednego roku. Należy zatem przyjąć, że przyznany Skarbnikowi Gminy dodatek specjalny stanowił stały składnik wynagrodzenia. Stosownie do art. 36 ust. 5 ustawy z dnia 21 listopada 2008 roku o pracownikach samorządowych (tekst jednolity Dz. U. z 2019 r., poz. 1282) - pracownikowi samorządowemu z tytułu okresowego zwiększenia obowiązków służbowych lub powierzenia dodatkowych zadań może zostać przyznany dodatek specjalny. Dodatek specjalny jest świadczeniem pieniężnym, które pracownik samorządowy może (a nie musi) otrzymać za wykonanie dodatkowych zadań w pewnym okresie czasu, poza bieżącymi zadaniami służbowymi lub z tytułu okresowego zwiększenia obowiązków służbowych. Może być przyznany jedynie okresowo i niezbędne jest wskazanie dodatkowych zadań (w stosunku do obowiązującego pracownika zakresu czynności) lub zwiększonych obowiązków służbowych pracownika, który ma otrzymać dodatek.

Należy podkreślić również, że zasady przyznawania dodatku specjalnego określone w obowiązującym w jednostce Regulaminie wynagradzania pozostawały w sprzeczności z zasadami określonymi w powołanym wyżej art.36 ust.5 ustawy o pracownikach samorządowych. Jakkolwiek w § 6 pkt 1 Regulaminu zapisano, że dodatek specjalny może zostać przyznany

pracownikom samorządowym zatrudnionym na podstawie umowy o pracę, z tytułu okresowego zwiększenia obowiązków służbowych lub powierzenia dodatkowych zadań, to w kolejnym pkt 2 zapisano, że dodatek, o którym mowa w ust.1 w formie pisemnej przyznaje Wójt Gminy, bądź osoba przez niego upoważniona. Przyznając dodatek specjalny określa się maksymalny czas, na który dodatek zostaje przyznany, bądź wskazuje się dodatkowe czynności przekazane pracownikowi do wykonywania po ustaniu których dodatek wygasa. Z powołanych norm prawnych wynika natomiast obowiązek wskazania zarówno okresu na jaki dodatek zostaje przyznany, jak i dodatkowych zadań zwiększających obowiązki służbowe pracownika.

2. Ewidencja księgową wypłaty diet dla radnych gminy i dla sołtysów prowadzona była na koncie 231 – Rozrachunki z tytułu wynagrodzeń. Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Rozwoju i Finansów w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej polskiej - konto 231 służy do ewidencji rozrachunków z pracownikami jednostki i innymi osobami fizycznymi z tytułu wypłat pieniężnych i świadczeń rzeczowych zaliczanych zgodnie z odrębnymi przepisami do wynagrodzeń wynikających ze stosunku pracy, umowy agencyjnej, umów zlecenia, umów o dzieło i innych umów zgodnie z odrębnymi przepisami oraz z tytułu wypłat zasiłków pokrywanych przez ZUS, które naliczono na listach wynagrodzeń. Wskazać należy, że diety radnych nie stanowią wynagrodzenia za pracę, lecz są rekompensatą za utracone zarobki oraz zwrotem kosztów związanych z pełnieniem mandatu. W związku z tym rozrachunki z powyższego tytułu winny być ewidencjonowane na koncie 240 – Pozostałe rozrachunki, które to konto - zgodnie z opisem zawartym w załączniku nr 3 do wymienionego rozporządzenia - służy do ewidencji krajowych i zagranicznych należności i roszczeń oraz zobowiązań nieobjętych ewidencją na kontach 201-234.

W zakresie prawidłowości przeprowadzenia i rozliczenia inwentaryzacji

W wyniku analizy zapisów w arkuszach spisu z natury stwierdzono, że środki trwałe objęte ewidencją konta 011, podlegające inwentaryzacji drogą spisu z natury, zostały zinwentaryzowane w oparciu o ewidencję środków trwałych, czego potwierdzeniem jest podział spisanych środków trwałych zarówno na grupy rodzajowe, jak i pod względem ich ewidencji księgowej (podział na środki trwałe objęte ewidencją konta 011 i 013). Poza tym, wszystkie dane dotyczące spisywanych środków trwałych, takie jak: liczba porządkowa, numer inwentarzowy, nazwa przedmiotu spisywanego, jednostka miary, ilość i wartość zapisane zostały przez jedną osobę, co wskazuje, że wpisu do arkusza spisu z natury dokonano na podstawie ewidencji analitycznej środków trwałych.

Na podstawie protokołu weryfikacji salda konta 011, grupa 0 – grunty, na dzień 31 grudnia 2019 roku, stwierdzono że inwentaryzacja gruntów przeprowadzona na dzień 31 grudnia 2019 roku obejmowała jedynie weryfikację obrotów na tym koncie w okresie od dnia 1 stycznia do dnia 31 grudnia 2019 roku. Oznacza to, że na dzień 31 grudnia 2019 roku inwentaryzacją nie objęto gruntów o wartości - 5.028.350,60 zł. Stanowiło to naruszenie art. 26 ust.1 pkt 3 ustawy o rachunkowości, zgodnie z którym - inwentaryzację środków trwałych, do których

dostęp jest znacznie utrudniony, gruntów oraz praw zakwalifikowanych do nieruchomości, należności spornych i wątpliwych, a także aktywów i pasywów niewymienionych w art. 26 ust.1 pkt 1 i 2 oraz wymienionych w pkt 1 i 2 ustawy, jeżeli przeprowadzenie ich spisu z natury lub uzgodnienie z przyczyn uzasadnionych nie było możliwe – przeprowadza się drogą porównania danych ksiąg rachunkowych z odpowiednimi dokumentami i weryfikacji wartości tych składników. Z powołanego przepisu wynika zatem, że wszystkie grunty stanowiące własność jednostki winny być zinwentaryzowane na ostatni dzień roku obrotowego co najmniej raz w ciągu czterech lat. Poza tym wskazać należy, że weryfikacja to metoda inwentaryzacji polegająca na porównaniu zapisów ewidencji księgowej z dokumentami i weryfikacji wartości tych składników. W trakcie weryfikacji stwierdza się realną wartość i kompletność ujęcia składników majątkowych; w przypadku gruntów - w trakcie weryfikacji sprawdza się, czy jednostka dysponuje dokumentami stwierdzającymi jej prawny tytuł do gruntu o danej powierzchni i lokalizacji oraz czy w księgach wartość gruntu wykazana jest w prawidłowej wielkości. Oznacza to, że weryfikacja obejmuje składniki majątkowe (w badanym przypadku grunty) figurujące na stanie majątkowym, z wyłączeniem zbytych, czyli sprzedanych, nieodpłatnie przekazanych.

Stwierdzono, że w skład zespołu spisowego do przeprowadzenia inwentaryzacji majątku powołani zostali pracownicy Urzędu Gminy ponoszący materialną odpowiedzialność za spisywane składniki majątkowe. Naruszało to zasady ustalone w obowiązującej w jednostce Instrukcji w sprawie gospodarki majątkiem trwałym, inwentaryzacji majątku i zasad odpowiedzialności za powierzone mienie, gdzie w § 13 pkt 4 zapisano, że - zespół spisowy musi się składać co najmniej z dwóch osób, przy czym nie mogą to być osoby odpowiedzialne za podlegające spisowi składniki majątku. Skład zespołów spisowych ustala przewodniczący komisji inwentaryzacyjnej.

Należy zauważyć, że celem inwentaryzacji jest m.in. rozliczenie osób odpowiedzialnych materialnie za powierzone mienie.

Odpowiedzialność za stwierdzone naruszenia i nieprawidłowości ponoszą pracownicy Urzędu Gminy w zakresie wskazanym w protokole kontroli.

II.

Zawiadamiając o powyższych nieprawidłowościach proszę Pana Wójta o podjęcie działań mających na celu ich usunięcie oraz zapobieżenie ich występowaniu w przyszłości. W tym celu RIO w Łodzi kieruje następujące **wnioski pokontrolne**:

1. Dostosować Instrukcję przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu do przepisów ustawy z dnia 1 marca 2018 roku o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu.
2. Zapewnić przeksięgowywanie, przez jednostki budżetowe (w tym Urząd Gminy), na rachunek budżetu Gminy kwot niewykorzystanych wydatków lub pobranych dochodów na koniec roku budżetowego, mając na uwadze

unormowanie zawarte w art.11 ust.1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych oraz zasady funkcjonowania konta 130 wynikające z przepisów rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 roku w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej.

3. Ustalić zasady rachunkowości odpowiadające wszystkim wymaganiom wskazanym w art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości, w tym m.in. wskazać wszystkie okresy sprawozdawcze w roku obrotowym, określić zasady i sposób prowadzenia kont ksiąg pomocniczych oraz ich powiązania z kontami księgi głównej.
4. Zapewnić prowadzenie ksiąg rachunkowych Urzędu Gminy Inowłódz zgodnie z wymogami określonymi w przepisach ustawy o rachunkowości, z uwzględnieniem zasad wynikających z uregulowań wewnętrznych.
5. W zakresie ewidencji księgowej zapewnić przestrzeganie art. 20 i art. 21 ustawy o rachunkowości, w szczególności - do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego wprowadzać, w postaci zapisu, każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym.
6. Zaprzestać praktyki zatwierdzania dowodów księgowych do wypłaty przez Skarbnika Gminy, stosownie do zasady wyrażonej w art. 59 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym, która stanowi, że dyspozycja środkami pieniężnymi gminy jest oddzielona od kasowego jej wykonania.
7. Zapewnić wykazywanie w sprawozdaniach Rb-27S - z wykonania planu dochodów budżetowych i Rb-PDP - z wykonania dochodów podatkowych, danych dotyczących skutków finansowych decyzji organu podatkowego w zakresie odroczenia płatności podatku lub zaległości podatkowej, przestrzegając § 3 ust. 1 pkt 11 Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego, stanowiącej załącznik nr 36 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 9 stycznia 2018 roku w sprawie sprawozdawczości budżetowej.
8. Zapewnić przestrzeganie art. 226 ust.1 ustawy o finansach publicznych, który stanowi, że wieloletnia prognoza finansowa powinna być realistyczna, w zakresie prognozowania wartości wydatków bieżących. Informacje uzasadniające przyjęte wartości zamieszczać w objaśnieniach do wieloletniej prognozy finansowej.
9. W pozycji 10.6. wieloletniej prognozy finansowej zamieszczać dane dotyczące rozchodów z tytułu spłat wynikających wyłącznie z zawartych już umów.
10. Zaprzestać wydawania decyzji podatkowych dla osób zmarłych. W sytuacji śmierci podatnika podejmować działania w celu ustalenia spadkobierców podatnika w celu ewentualnego zgłoszenia do sądu wniosku o nabycie spadku przez spadkobiercę, stosownie do art. 1025 § 1 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 roku Kodeks cywilny (tekst jednolity Dz. U. z 2020 r., poz. 1740 ze zm.), z którego wynika, że sąd na wniosek osoby mającej w tym interes stwierdza nabycie spadku przez spadkobiercę. Dokonać korekt w zakresie przypisów dokonanych na podstawie decyzji wydanych na rzecz osób zmarłych.

11. Dokonać analizy zaległości podatkowych podatników opisanych w pierwszej części wystąpienia pokontrolnego. W przypadku stwierdzenia przedawnienia się zaległości podatkowych dokonać ich odpisu z kont podatkowych podatników.
12. Zapewnić dokonywanie czynności sprawdzających w zakresie składanych przez podatników deklaracji podatkowych, na podstawie art. 272 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa. W ramach czynności sprawdzających korzystać w szczególności z danych wynikających z ewidencji gruntów i budynków.
13. Zapewnić stosowanie art. 274a ustawy Ordynacja podatkowa, zgodnie z którym – organ podatkowy może zażądać złożenia wyjaśnień w sprawie przyczyn niezłożenia deklaracji lub sprawozdania finansowego lub wezwać do ich złożenia, jeżeli nie zostały złożone mimo takiego obowiązku. W razie wątpliwości co do poprawności złożonej deklaracji organ podatkowy może wezwać do udzielenia, w wyznaczonym terminie, niezbędnych wyjaśnień lub uzupełnienia deklaracji, wskazując przyczyny podania w wątpliwość rzetelności danych w niej zawartych.
14. Przestrzegać terminów załatwiania spraw określonych w art. 139 i art. 140 ustawy Ordynacja podatkowa.
15. Wyjaśnić prawidłowość opodatkowania podatników, o których mowa w pierwszej części wystąpienia pokontrolnego w zakresie podatku od nieruchomości. Szczegółowo poinformować Izbę o działaniach podjętych przez organ podatkowy w stosunku do każdego z ww. podatników, jak również o dokumentach, które w wyniku działań organu podatkowego zostały złożone przez podatników, jak również o ewentualnych wpłatach z tytułu podatków³³.
16. Zapewnić wydawanie postanowień na podstawie art. 62 § 4 ustawy Ordynacja podatkowa postanowień, dotyczących sposobu zaliczenia wpłaty podatnika.
17. Zapewnić wydawanie decyzji podatkowych lub postanowień w sprawach podatkowych przez organ podatkowy lub osoby przez niego upoważnione na podstawie art. 143 § 1 ustawy Ordynacja podatkowa. Zapewnić, aby osoby upoważnione do wydawania decyzji lub postanowień w sprawach podatków składały stosowne oświadczenia o przestrzeganiu tajemnicy skarbowej.
18. Bieżąco i terminowo podejmować czynności zmierzające do wyegzekwowania zaległości podatkowych w oparciu o przepisy ustawy z dnia 17 czerwca 1966 roku o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (tekst jednolity Dz. U. z 2020 r., poz. 1427 ze zm.) oraz rozporządzenia Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 18 listopada 2020 roku w sprawie postępowania wierzycieli należności pieniężnych (Dz. U. z 2020 r., poz. 2083).

³³ Izba zwraca w powyższym zakresie uwagę, iż w wyroku z dnia 24 lutego 2021 roku, znak sprawy Sk 39/19 (Dz. U. z 201 r., poz. 401), Trybunał Konstytucyjny orzekł, że art. 1a ust.1 pkt 3 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz.U. z 2019 r. poz. 1170) rozumiany w ten sposób, że o związaniu gruntu, budynku lub budowli z prowadzeniem działalności gospodarczej decyduje wyłącznie posiadanie gruntu, budynku lub budowli przez przedsiębiorcę lub inny podmiot prowadzący działalność gospodarczą, jest niezgodny z art. 64 ust. 1 w związku z art. 31 ust. 3 i art. 84 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej.

19. Ustalić stawki czynszu najmu lokali mieszkalnych, w wykonaniu uchwały Rady Gminy nr XLII/261/2018 z dnia 28 lutego 2018 roku w sprawie przyjęcia Wieloletniego programu gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Inowódz na lata 2018-2022.
20. W wojewódzkim dzienniku urzędowym ogłaszać zestawienie danych dotyczących czynszów najmu lokali mieszkalnych nienależących do publicznego zasobu mieszkaniowego, położonych na obszarze Gminy, zgodnie z wymogiem określonym w art. 4a ust.1 ustawy z dnia 21 czerwca 2001 roku o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i zmianie Kodeksu cywilnego.
21. W wykazach nieruchomości przeznaczonych do zbycia podawać wszystkie dane wymagane przez art. 35 ust.2 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 roku o gospodarce nieruchomościami.
22. Przestrzegać art. 38 ust.2 ustawy o gospodarce nieruchomościami, w zakresie terminu po upływie którego można ogłosić przetarg na zbycie nieruchomości.
23. Przestrzegać § 6 ust.7 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 14 września 2004 roku w sprawie sposobu i trybu przeprowadzania przetargów oraz rokowań na zbycie nieruchomości, w zakresie sposobu publikacji ogłoszenia o przetargu na zbycie nieruchomości.
24. Zapewnić informowanie uczestników przetargu na zbycie nieruchomości o postąpieniu, o którym decydują sami uczestnicy, z tym że postąpienie nie może wynosić mniej niż 1% ceny wywoławczej, z zaokrągleniem w górę do pełnych dziesiątek złotych, stosownie do § 14 ust.3 rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie sposobu i trybu przeprowadzania przetargów oraz rokowań na zbycie nieruchomości.
25. Zapewnić rozpatrywanie wniosków najemców o zastosowanie ulgi w spłacie obciążających ich zobowiązań.
26. Przestrzegać zasad wypowiedzania umowy najmu lokalu mieszkalnego ustalonych w art. 11 ust.2 ustawy z dnia 21 czerwca 2001 roku o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego.
27. Bieżąco dokonywać czynności windykacyjnych w zakresie należności cywilnoprawnych, w celu niedopuszczenia do ich przedawnienia, zgodnie z art. 42 ust.5 ustawy o finansach publicznych, stosownie do którego - jednostki sektora finansów publicznych są obowiązane do ustalania przypadających im należności pieniężnych, w tym mających charakter cywilnoprawny, oraz terminowego podejmowania w stosunku do zobowiązanych czynności zmierzających do wykonania zobowiązania.
28. Dotacje w budżecie Gminy na finansowanie lub dofinansowanie zadań zleconych do realizacji stowarzyszeniom działającym na terenie Gminy i niedziałającym w celu osiągnięcia zysków planować w klasyfikacji budżetowej zgodnej z przepisami rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 roku w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych.
29. Dokonać analizy praktyki stosowania przepisów ustawy z dnia 21 listopada 2008 roku o pracownikach samorządowych, w zakresie przyznawania

pracownikom dodatków specjalnych, uwzględniając uwagi zawarte w pierwszej części wystąpienia pokontrolnego.

30. Przestrzegać przepisów rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej polskiej, w zakresie ewidencji diet wypłacanych na rzecz radnych i sołtysów z terenu Gminy Inowódz.
31. Zapewnić rzetelne przeprowadzanie i rozliczenie wyników inwentaryzacji wszystkich aktywów i pasywów z uwzględnieniem właściwych metod inwentaryzacji - zgodnie z przepisami art. 26 i art. 27 ustawy o rachunkowości i unormowaniami wewnętrznymi.

Podając powyższe do wiadomości, zgodnie z art. 9 ust. 3 ustawy z dnia 7 października 1992 roku o regionalnych izbach obrachunkowych, proszę Pana Wójta o przesłanie informacji o sposobie wykonania zaleceń pokontrolnych lub przyczynach ich niewykonania w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego.

Jednocześnie informuję, że zgodnie z art. 9 ust. 4 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych, do wniosków zawartych w II części wystąpienia pokontrolnego przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżeń do Kolegium Izby.

Zastrzeżenie składa właściwy organ jednostki kontrolowanej w terminie 14 dni od daty otrzymania wystąpienia pokontrolnego, za pośrednictwem Prezesa Izby.

Podstawą zgłoszenia zastrzeżeń może być tylko zarzut naruszenia prawa poprzez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie.

Bieg terminu, o którym mowa wyżej ulega zawieszeniu na czas rozpatrzenia zastrzeżenia w odniesieniu do wniosków pokontrolnych objętych zastrzeżeniem.

Do wiadomości:

Przewodniczący Rady Gminy Inowłódz

Przewodniczący Komisji Rewizyjnej Rady Gminy Inowłódz

aa